

Norlia bte Abd Aziz lwn Md Yusof bin A Rahman**A**

MAHKAMAH TINGGI SYARIAH (KUALA TERENGGANU) — TUNTUTAN
HARTA SEPENCARIAN NO 41-001-5 TAHUN 1999

ISMAIL YAHYA H

24 SEPTEMBER 2003

B

Undang-undang Islam — Bidang kuasa — Mahkamah Syariah — Harta Sepencarian — Tafsiran — seksyen 2 dibaca bersama s 57 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985

C

Undang-undang Islam — Bidang kuasa — Mahkamah Syariah — Harta Sepencarian — Tuntutan harta sepencarian — s 11(3)(b)(iv) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 digunapakai — Tiada batasan masa dan keadaan tuntutan lebih luas dari peruntukan s 57 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985

D

Undang-undang Islam — Bidang kuasa — Mahkamah Syariah — Keterangan — Beban pembuktian fakta dan beban mengemukakan keterangan, perbezaan — Penerimaan Iqrar — Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001

E

Undang-undang Islam — Perkahwinan — Penyelesaian perkahwinan — Sulh — Hakim dikehendaki memulakan kes dengan usaha menggalakkan pihak-pihak yang bertikai menyelesaikan pertikaian antara mereka secara sulh — Penyelesaian secara sulh adalah menepati keadilan

F

Undang-undang Islam — Perkahwinan — Perjanjian perkahwinan Muslim — Perkahwinan di dalam Islam bukan kontrak biasa tetapi perjanjian yang kuat (mithaq ghaliidza) — Matlamat perkahwinan bukan sekadar keperluan seksual semata-mata — tanggungjawab suami isteri

G

Plaintif, seorang guru siswazah di bawah Kementerian Pendidikan, telah berkahwin dengan defendan, seorang jurutera kanan (vessel boiler) di Tenaga National Berhad, mengikut hukum syarak pada 12 April 1987. Sepanjang tempoh perkahwinan, pasangan tersebut telah dikurniakan dengan tiga orang anak. Walau bagaimanapun, pasangan tersebut telah bercerai di luar mahkamah pada 28 Januari 1998 dan perceraian tersebut telah dipersahi di dalam Mahkamah Rendah Syariah Daerah Dungun. Akibat daripada berlakunya perceraian tersebut, plaintif memfailkan tuntutan harta sepencariannya menuntut supaya satu perdua daripada harta sepencarian itu adalah terhad kepada plaintif: (1) sebuah rumah teres dua tingkat di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur bernilai RM260,000; (2) sebuah kereta Wira TU 4288, bernilai RM40,000; and (3) sebuah motorsikal Honda C70 No WD 2028, bernilai RM750. Defendan di dalam tuntutan balasannya, telah menuntut sebuah kereta Kancil yang memakai nombor pendaftaran ADE 4583 sebagai harta sepencarian. Semasa perbicaraan berjalan kedua-dua pihak telah membuat persetujuan ke atas tiga dari empat harta yang dipertikaikan, yang telah direkodkan oleh mahkamah iaitu Kereta Kancil dipersetujui diberi kepada plaintif; manakala kereta Wira dan motosikal Honda C70 dipersetujui diberi kepada defendan. Harta yang masih dipertikaikan ialah rumah teres dua tingkat yang telah dibeli melalui pembiayaan perumahan

H**I**

- A** oleh defendan daripada majikannya Tenaga National Berhad, melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995. Sumbangan langsung plaintif dalam bentuk wang untuk memperolehi aset berkenaan hanya berjumlah RM6,200. Walaupun begitu, aset tersebut telah dijual oleh defendan pada 21 September 2000 dengan harga sebanyak RM285,000. Nilai bersih yang diperolehi defendan hasil daripada penjualan aset tersebut, setelah pembayaran balik pinjaman perumahan, bayaran agen dan bayaran peguam ialah RM158,142.01.
- B** Antara persoalan yang timbul ialah: (a) sama ada aset yang dituntut oleh plaintif boleh dikategorikan sebagai harta sepencarian; dan (b) sumbangan plaintif dalam usaha mendapatkan aset tersebut.

Diputuskan:

- C** (1) Perkahwinan dalam Islam mempunyai matlamat-matlamat yang tertentu; yang mana bukan hanya sekadar untuk memenuhi keperluan seksual semata-mata, bahkan ianya adalah satu jalan untuk melahirkan zuriat keturunan yang sah lagi bersih serta dapat memberi ketenangan jiwa dan melahirkan suasana ketenteraman dan kedamaian hasil dari wujudnya rasa kasih sayang dan belas kasihan antara pasangan suami isteri itu (lihat perenggan 23).
- D** (2) Mengikut hukum syarak, tanggungjawab suami ke atas isterinya yang taat ialah menunaikan nafkah, menyediakan tempat tinggal, dan lain-lain lagi termasuklah menyediakan pembantu kepada isteri. Tangung jawab tersebut menjadi milik isteri, jika tidak ditunaikan oleh suami serta tidak diredoi oleh isteri, akan menjadi hutang dan boleh dituntut oleh isteri, pada bila-bila masa walaupun sesudah suami meninggal. Tangung jawab isteri pula antaranya menyerahkan diri sepenuhnya kepada suami. Seterusnya, suami mempunyai tanggungjawab mencari pendapatan di luar rumah, sementara isteri menjalankan tugas urusan rumah tangga (lihat perenggan-perenggan 23, 25) .
- E**
- F** (3) Di dalam kes ini, plaintif ada memberi sumbangan seperti menjaga keluarga, mendidik anak-anak, menjaga kerukunan rumah tangga dengan sentiasa mengikuti dan berpindah mengikut suami sampai ada kalanya terpaksa mengambil cuti tanpa gaji dan berkhidmat kepada suami. Sumbangan plaintif yang sebegitu rupa adalah merupakan sumbangan secara tidak langsung dalam mendapatkan aset berkenaan, maka mahkamah berpuas hati bahawa harta aset yang dituntut oleh plaintiff dikategorikan sebagai harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa. Peruntukan s 57(4) Enakmen Terengganu Bil 12 Tahun 1985 menghendaki pihak yang memperolehi aset itu dengan usahanya, di dalam kes ini, ianya adalah defendan, menerima suatu kadar yang lebih besar dari kadar plaintiff. Oleh itu, mahkamah berpendapat takat sumbangan plaintif di dalam kes ini telah sampai kepada kadar satu pertiga dalam memperolehi aset berkenaan (lihat perenggan-perenggan 62, 65).
- G**
- H**

I [English summary]

The plaintiff, a graduate teacher attached to the Ministry of Education, was married to the defendant, a senior engineer (vessel boiler) attached to Tenaga

National Berhad, in accordance with hukum syarak, on 12 April 1987. Throughout their marriage, the parties were blessed with three children. However, the defendant pronounced a divorce out of court on the 28 January 1998, and was subsequently registered in the Syariah Subordinate Court in the district of Dungun. Following the divorce, the plaintiff filed her statement of claim for jointly acquired property, praying for equal division of the following properties; (1) a double storey terrace house on Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, valued at RM260,000; (2) a Proton Wira, bearing registration No TU 4288, valued at RM40,000; and (3) a Honda motorcycle C70 bearing registration No WD 2028, valued at RM750. The defendant in his statement of defence, claimed for a Kancil car bearing registration No ADE 4583 as jointly acquired property. Pending the proceedings, three out of the four assets in the dispute were settled amicably by the parties, the settlement of which was recorded by the court, namely, the Kancil was agreed to be given to the plaintiff, while the Proton Wira and the Honda motorcycle C70 was agreed to be given to the defendant. The property that was contested in court, was the double storey terrace house which was purchased by the defendant vide a staff housing loan from the Tenaga National Berhad, dated 12 January 1995. The plaintiff had contributed a sum of RM6,200 towards the purchase of the said property. However, on 21 September 2000, the defendant sold the said property for RM285,000 receiving a net profit of RM158,142.01, after paying out the outstanding housing loan, agents and lawyers fee. Among the question raised before the court were: (a) whether the asset claimed by the plaintiff could be categorized as a jointly acquired property; and (b) the plaintiff's contribution towards the purchase of the said asset.

Held:

- (1) The Islamic concept of marriage has specific purposes, where it is not confined merely to the satisfactions of one's sexual desires, but is a means of lawful reproduction of life besides ensuring peace and harmony arising from the love and compassion between the husband and wife (see para 23).
- (2) It was held, that in accordance with hukum syarak, the responsibility of a husband towards his obedient wife, is to pay maintenance, provide a matrimonial home, and to provide a servant for the wife, among others. Where the husband fails to provide the above and when the wife does not forego the same, it would become a debt, enabling the wife to recover it at any time even after the death of her husband. Meanwhile, it is the wife's duty to avail herself to her husband and run the affairs of the household (see paras 23, 25).
- (3) In this case, the plaintiff had given her contribution in looking after the family, educating the children, following her husband on his postings, even if she had to take unpaid leave at times. Such a contribution is known as an indirect contribution towards the acquisition of the above asset, and therefore the court is satisfied that the above mentioned property claimed by the plaintiff, can be categorized as an asset obtained jointly by the husband and wife during the continuation of

- A their valid marriage. Section 57(4) of the Terengganu Enactment Bill 12 of 1985, requires that a greater share be given to the party who acquired the asset through his own effort, in this case, the defendant. Therefore, the court is of the view that the plaintiff's contribution in this case, is to the extent of one-third in the acquisition of the above asset (see paras 62, 65).]
- B

Nota-nota

Untuk kes-kes mengenai bidang kuasa Mahkamah Syariah, lihat 8(2) *Mallal's Digest* (4th Ed, 2001 Reissue) perenggan-perenggan 493–513.

- C Untuk kes-kes mengenai penyelesaian perkahwinan, lihat 8(2) *Mallal's Digest* (4th Ed, 2001 Reissue) perenggan 542.

Kes-kes yang dirujuk

- Mustafah bin Batcha lawan A Habeeba* JH [1412] 255 (dirujuk)
Noor Bee lawan Ahmad Shanusi JH [1401H] 63 (dirujuk)
D *Roberts alias Kamarulzaman v Ummi Kalthom* [1966] 1 MLJ 163 (dirujuk)
Yang Chik bte Hashim lawan Abdul Jamal bin Abdul Rahim JH [1409] 146 (dirujuk)

Undang-undang yang dirujuk

- E Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 fasal 72, 74
Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 ss 11(3)(b)(iv), 27(2)
Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam (Terengganu) 1986
Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam (Terengganu) 1422H/2001 s 107(1)
Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 s 248(2)
Enakmen Terengganu Bil 2 Tahun 2001
F Enakmen Terengganu Bil 3 Tahun 2001
Enakmen Terengganu Bil 4 Tahun 2001
Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001 ss 17, 18
Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985 ss 2, 57(4)
G *Kamaruzaman bin A Wahab (Abdul Haris & Co) bagi pihak plaintif.*
Mukhtar bin Abdullah (Zamani Mohammad & Co) bagi pihak defendan.

Ismail Yahya H:

- [1] Tuntutan yang didengar di hadapan saya mulai hari Selasa, 8 Syaaban 1420 bersamaan 16 November 1999 ini ialah tuntutan untuk mensabitkan harta sepencarian ke atas harta- harta alih dan harta tak alih yang dibuat tuntutan oleh plaintif. Tuntutan ini dibuat sebagai akibat daripada berlakunya perceraian antara plaintif dengan defendan pada 28 Januari 1998. Defendan pula turut membuat tuntutan balas. Plaintif di dalam kes ini ialah Norlia bte Abd Aziz, KPT 630425-11-5126, K/P No 7065647, seorang guru siswazah di bawah Kementerian Pendidikan, manakala defendan pula ialah Md Yusof bin A Rahman, KPT 621024-11-5171, K/P No: 6865835, adalah seorang jurutera kanan (vessel boiler) di Tenaga Nasional Berhad.
- H
- I

[2] Pada 24 Febuari 1999, plaintif memfailkan tuntutan harta sepencariannya ini, dan melalui pernyataan tuntutan, plaintif menuntut bahawa harta-harta berikut adalah harta sepencarian antara plaintif dengan defendan dan plaintif menuntut supaya satu perdua daripada harta sepencarian itu adalah terhak kepada plaintif:

- (1) sebuah rumah teres dua tingkat di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur bernilai RM260,000;
- (2) sebuah kereta Wira TU 4288, bernilai RM40,000; dan
- (3) sebuah motorsikal Honda C70 No WD 2028, bernilai RM750.

[3] Selain dari itu, plaintif juga menuntut supaya kos di dalam guaman ini ditanggung oleh defendan, dan menuntut juga lain-lain perintah yang difikirkan perlu dan munasabah oleh mahkamah.

[4] Defendan pula telah membuat pernyataan pembelaan dan tuntutan balas. Dalam pernyataan tuntutan balasnya, defendan telah menuntut sebuah kereta Kancil yang memakai nombor pendaftaran ADE 4583 sebagai harta sepencaraan, dan juga menuntut segala tuntutan plaintif ditolak dengan kos, serta apa-apa perintah yang difikirkan patut dan adil oleh mahkamah.

[5] Dalam masa perbicaraan berjalan, kedua-dua pihak telah membuat persetujuan pada 15 Ogos 2001, dan persetujuan itu telah direkodkan oleh Mahkamah Persetujuan berkenaan itu ialah sebagai mana berikut:

- (i) sebuah kereta Wira, TU 4288 bernilai RM40,000 dipersetujui diberi kepada defendan;
- (ii) sebuah kereta Kancil, ADE 4583 dipersetujui diberi kepada plaintif; dan
- (iii) sebuah motosikal Honda C70, No WD 2028 bernilai RM750 dipersetujui diberi kepada defendan.

[6] Mengenai perkara yang dipersetujui ini, saya mengucapkan berbanyak terima kasih kepada peguam Syarie kedua-dua belah pihak yang bijaksana yang telah memainkan peranan masing-masing hingga kedua-dua pihak yang bertikai berjaya mencapai kata persetujuan.

[7] Plaintif dan defendan semasa perbicaraan sedang berjalan telah membuat persetujuan ke atas tiga dari empat harta yang menjadi pertikaian antara kedua mereka. Oleh itu, tinggal satu lagi harta yang dipertikaikan yang masih belum dapat diselesaikan secara sulh. Tindakan plaintif dan defendan dalam menyelesaikan tiga harta yang dipertikaikan itu semasa dalam perbicaraan adalah menepati dengan pengertian sulh mengikut hukum syarak.

[8] Islam sangat mementingkan keadilan, dan orang-orang Islam dikehendaki melaksanakan keadilan mengikut panduan al-Quran. Allah swt berfirman; ayat 105 Surah An-Nisaa' yang bermaksud:

Sesungguhnya Kami menurunkan kepadamu (wahai Muhammad) Kitab (Al-Qur'an) dengan membawa kebenaran, supaya engkau menghukum di antara manusia menurut apa yang Allah telah tunjukkan kepadamu (melalui wahi Nya); dan janganlah engkau menjadi pembela bagi orang-orang yang khianat.

- A** [9] Dalam usaha menyelesaikan pertikaian secara adil menurut perundangan Islam, hakim dikehendaki memulakan kes dengan usaha menggalakkan pihak-pihak yang bertikai menyelesaikan pertikaian antara mereka secara sulh. Allah swt berfirman, antaranya (ayat 128 Surah An-Nisaa' yang bermaksud):
- B** Dan jika seorang perempuan bimbang akan timbul dari suaminya 'nusyuz' (kebencian), atau tidak melayaninya, maka tiadalah salah bagi mereka (suami isteri) membuat perdamaian di antara mereka berdua (secara yang sebaik-baiknya), kerana perdamaian itu lebih baik (bagi mereka daripada bercerai-berai); sedang sifat bakhil kedekut (tidak suka memberi atau bertolak ansur) itu memang tabi'at semula jadi yang ada pada manusia. Dan jika kamu berlaku baik (dalam pergaulan), dan mencegah diri (daripada melakukan kezaliman), maka sesungguhnya Allah Maha Mendalam Pengetahuan Nya akan apa yang kamu lakukan.
- C**
- D** [10] Islam menggalakkan perdamaian atau sulh dalam usaha menyelesaikan pertikaian atau menghentikan pergaduhan. Penyelesaian secara sulh di antara pihak-pihak yang bertikai adalah menepati keadilan, oleh kerana kedua-dua pihak lebih mengetahui apakah yang masing-masing sepatutnya lebih berhak jika dibandingkan dengan tuntutan yang dibuat dalam satu-satu dakwaan. Mengikut hukum syarak, sebagai mana yang telah disebut oleh As-Sheikh Shamsuddin Muhammad bin Ahmad as-Syarbiniy al-Khatib, meninggal dunia dalam tahun 977 Hijriyah, di dalam kitabnya Mughnil Muhtaj, jilid kedua, muka 177 yang memberi erti kepada sulh sebagai; yang bererti;
- E** Dari segi bahasa, sulh bermakna memberhentikan pertikaian, manakala mengikut pengertian syarak pula, sulh ialah suatu aqad bagi menamatkan pertikaian di antara pihak-pihak yang bertikai.
- F** [11] Baki satu harta yang masih dipertikaikan ialah sebuah rumah teres dua tingkat di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur yang didakwa bernilai RM260,000. Menurut fakta, aset yang berkenaan ini telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh Defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995. Walaupun begitu, aset berkenaan itu telah dijual oleh defendan pada 21 September 2000 dengan harga sebanyak RM285,000.
- G** [12] Kes ini pada peringkat awalnya berjalan agak perlahan oleh kerana sukarnya mendapat kesesuaian tarikh antara peguam pihak-pihak. Oleh yang demikian, saya mengambil kesempatan di sini untuk memaklumkan kepada pihak-pihak dan sesiapa sahaja yang terlibat dengan kes di mahkamah ini supaya dalam menggunakan perkhidmatan peguam syarie, carilah peguam syarie yang benar-benar prihatin kepada kes pihak-pihak dan peguam yang benar-benar boleh membantu anak guamnya. Tidak usah memilih peguam yang 'sentiasa sibuk'.
- H**
- I** [13] Di dalam kes tuntutan plaintif ke atas aset sebuah rumah teres dua tingkat di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur yang didakwa bernilai RM260,000 yang didakwa sebagai harta sepencarian ini timbul beberapa fakta persoalan. 'Fakta persoalan' mengikut Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, diertikan sebagai apa-apa fakta yang daripadanya, sama ada dengan sendiri atau berkaitan dengan fakta lain, wujudnya, tidak wujudnya, jenis atau takat apa-apa hak, liabiliti

atau ketakupayaan yang ditegaskan atau dinafikan dalam mana-mana guaman atau prosiding, semestinya dapat disimpulkan.

[14] Fakta persoalan pertama ialah, apakah yang dimaksudkan dengan harta sepencarian itu? Mengenai persoalan ini, mengikut tafsiran berkanun, sebagaimana yang diperuntukkan di dalam s 2 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985, 'harta sepencarian' ertinya harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak. Peruntukan s 57 Enakmen yang sama pula menghuraikan lagi makna harta sepencarian mengikut undang-undang. Peruntukan s 57 jika dibaca bersama dengan tafsiran berkanun 'harta sepencarian' sebagaimana yang diperuntukkan di dalam s 2, kita boleh sampai kepada memahami kehendak undang-undang bahawa maksud harta sepencarian itu boleh wujud dalam tiga keadaan, iaitu:

Pertama; harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh Hukum Syarak, dengan **usaha bersama** mereka;

Kedua; harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh Hukum Syarak, dengan **usaha tunggal satu pihak** kepada perkahwinan itu; dan

Ketiga; aset-aset yang dipunyai oleh satu pihak sebelum perkahwinan itu yang telah dimajukan pada sebahagian besarnya dalam masa perkahwinan itu berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh Hukum Syarak oleh pihak yang satu lagi itu atau dengan usaha bersama suami isteri.

[15] Fakta persoalan kedua di dalam tuntutan ini ialah, adakah tuntutan harta sepencarian ini menepati hukum syarak? Mengenai persoalan ini, di dalam kitab at-Turuq al-Hukmiyyah fi as-Siasati asy-syar'iiyyah, Ibnu Qayyim al-Juziyyah, meninggal dunia dalam tahun 751 Hijriyah, cetakan Darul Ihyail Ulum, Beirut, tanpa tarikh, pada muka 30 ada menyebut; yang bererti:

Di antaranya ialah, di kalangan ahli perundangan Islam telah sepakat berpendapat bahawa di dalam kes tuntutan antara suami isteri yang sama-sama berusaha dalani mendapatkan harta rumahtangga dan berkedai, tuntutan yang sedemikian hendaklah diterima berdasarkan keterangan yang membuktikan tuntutan itu. Sebenarnya didalam persoalan ini, pemilikan sesuatu harta itu tidak dikira hanya semata-mata berdasarkan nama yang tertera di dalam harta itu. Setakat nama yang tertera didalam sesuatu harta itu belum tentu membuktikan pemilikannya. Kenyataan sebegini adalah kerana seandainya diambil kira hak milik sesuatu harta semata-mata mengikut nama yang tertera di dalam harta itu, maka nescaya serban yang dipakai di kepala seseorang yang merampas serban kepunyaan orang lain akan dikira sebagai serban kepunyaan perampas itu, sedangkan pengiktirafan yang sedemikian adalah suatu kezaliman dan tidak diambil kira.

[16] Di dalam kitab Al Um, jilid kesepuluh, cetakan Darul Qutaibah, Beirut, Labenon, cet 1, 1996, muka 328 pula ada menyebut; yang bererti:

Imam Syafei telah berkata, 'Apakala berlaku pertelingkahan antara seorang lelaki dengan seorang perempuan terhadap mata benda atau perkakas rumah yang mana

- A** kedua mereka mendiami rumah berkenaan, kerana mereka berpisah (bercerai); atau sekali pun tidak berpisah; atau kedua suami isteri itu meninggal dunia; atau salah seorang daripada mereka berdua meninggal dunia; yang mana dalam keadaan kedua suami isteri itu meninggal dunia; atau salah seorang daripada mereka berdua meninggal dunia, berlaku pertelingkahan di antara waris kepada kedua-dua pihak atau pertelingkahan oleh waris kepada salah satu dari kedua pihak itu; maka kedudukan cara penyelesaian semuanya adalah serupa ...'
- B**

[17] Di dalam kitab Bughyatul Mustarsyidin, oleh Sayyid Abdul Rahman bin Muhammad bin Hussain bin Umar, muka 159 juga ada menyebut; yang bererti:

- C** Telah bercampur harta suami isteri dan tidak diketahui harta siapa yang lebih banyak — tidak ada tanda-tanda yang dapat membezakan harta salah seorangnya — kemudian berlaku perpisahan antara keduanya ataupun mati, maka tidak sah salah seorang dari mereka (suami isteri) atau warisnya memerintah (mengguna) sesuatu daripada harta itu sebelum dapat dibezakan ataupun sebelum adanya persetujuan antara pihak-pihak (*al-Sulh*), kecuali bersama-sama dengan pemiliknya oleh kerana tidak ada *murajjih* (tanda yang membezakan di antara harta-harta berkenaan).

- D** **[18]** Pendapat ahli perundangan Islam sebagai mana yang disebut di atas, sekiranya dilihat kepada kes-kes tempatan Malaysia, sudah tentu kita akan temui bahawa telah ada keputusan Yang Arif Hakim mengenainya. Antaranya seperti mana di dalam kes *Roberts alias Kamarulzaman v Ummi Kalthom* [1966] 1 MLJ 163, yang mana Yang Arif Hakim Raja Azlan Shah, pada muka 167 antara lain telah berpendapat:
- E**

It may now be asked why in those three cases the provisions of the Land Enactments with regard to indefeasibility of title were never invoked. To my mind the answer is obvious. It is implicit from the three judgments that the provisions of the Land Enactments with regard to indefeasibility of title are not amenable to matters pertaining to *harta sepencarian*.

- F** **[19]** Yang bererti:

- G** Adalah boleh didapati daripada ketiga-tiga keputusan itu (*Re Noorijah si mati*, Rayuan Sivil Selangor No. 44 Tahun 1934 (1937) 15/1 JMBRAS 59; kes *Habsah binti Mat v Abdullah bin Jusoh* [1950] MLJ 60; dan kes *Hujah Lijah bte Jamal v Fatimah bte Mat Diah* [1950] MLJ 63) bahawa peruntukan Enakmen Tanah berhubung dengan tidak-boleh-hilangnya hak milik adalah tidak menyentuh kepada perkara-perkara yang ada hubungannya dengan harta sepencarian.

- [20]** Di dalam kes *Noor Bee lawan Ahmad Shanusi* JH [1401H] 63, Yang Arif Tuan Haji Harussani bin Haji Zakaria, Kadi Besar Negeri Pulau Pinang pada masa itu, antara lain telah berpendapat:

- H** Harta sepencarian diluluskan oleh syarak atas dasar khidmat dan perkongsian hidup. Isteri mengurus dan mengawal rumahtangga, suami keluar mencari nafkah. Isteri, menurut syarak berhak mendapat orang gaji dalam mengurus rumahtangga, jika tidak maka kerja memasak, membasuh dan mengurus rumah hendaklah dianggap sebagai sebahagian dari kerja yang mengurangkan tanggungan suami.

- I** **[21]** Berdasarkan pendapat-pendapat di atas dan kes-kes yang dikemukakan, saya berpuashati bahawa pengertian dan konsep harta sepencarian adalah bersumberkan kepada hukum syarak. Konsep harta sepencarian ini telah

dijelaskan lagi di dalam kes *Yang Chik bte Hashim lawan Abdul Jamal bin Abdul Rahim* JH [1409] 146. Di dalam kes ini, Yang Arif Dato' Sheikh Ghazali bin Haji Abdul Rahman, pada masa itu Kadi Besar Mahkamah Kadi Besar Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, antara lain berpendapat:

Konsep harta sepencarian ialah harta yang diperolehi semasa dalam perkahwinan dengan masing-masing suami isteri sama-sama menyumbangkan tenaga atau wang ringgit untuk mendapatkan harta.

[22] Perkahwinan di dalam Islam bukanlah merupakan kontrak biasa, akan tetapi ianya adalah merupakan perjanjian yang kuat (*mithaq ghaliidzd*). Allah swt berfirman; (ayat 21 Surah Anisaa') yang bermaksud:

Dan bagaimana kamu tergamak mengambil balik pemberian itu padahal kasih mesra kamu telah terjalin antara satu dengan yang lain, dan mereka pula (isteri-isteri kamu itu) telahpun mengambil perjanjian yang kuat daripada kamu ?

[23] Melalui akad nikah perkahwinan yang sah seseorang lelaki yang bergelar suami, mempunyai tanggungjawab ke atas isterinya, Begitu pula seseorang perempuan yang bergelar isteri mempunyai tanggungjawab ke atas seorang lelaki yang menjadi suaminya. Bukan sekadar itu saja bahkan lahir pula suatu tanggungjawab bersama suami isteri. Selain dari tanggungjawab, melalui akad nikah perkahwinan yang sah juga menerbitkan hak-hak; iaitu hak sebagai suami, hak sebagai isteri dan hak bersama suami isteri. Perkahwinan di dalam Islam juga mempunyai matlamat-matlamat yang tertentu; yang mana bukan hanya sekadar untuk memenuhi keperluan seksual semata-mata, bahkan ianya adalah satu jalan untuk melahirkan zuriat keturunan yang sah lagi bersih serta dapat memberi ketenangan jiwa dan melahirkan suasana ketenteraman dan kedamaian hasil dari wujudnya rasa kasih sayang dan belas kasihan antara pasangan suami isteri itu. Mengenai persoalan ini, As-Sayyid Sabiq di dalam kitabnya Fiqh al-Sunnah, jilid kedua, juzuk-juzuk 6, 7, 8, 9, dan 10, cetakan keempat 1403H/1983M terbitan Darul Fikr, Beirut, Labenon, menjelaskan perkara ini dengan berpendapat; yang bererti:

Dasar yang ditetapkan oleh Islam dalam mengatur dan menguruskan kehidupan suami isteri adalah merupakan suatu dasar yang sesuai dengan fitrah dan tabiat semulajadi manusia itu sendiri. Lelaki lebih mampu bekerja, bersungguh-sungguh berusaha dan mencari pendapatan di luar rumah, manakala perempuan lebih mampu menguruskan rumahtangga, mendidik anak-anak, menjadikan suasana rumahtangga menyenangkan dan penuh ketenteraman. Oleh kerana itu ditugaskan kepada lelaki kerja-kerja yang sesuai dengan fitrahnya, manakala ditugaskan kepada perempuan dengan tanggungjawab yang sesuai dengan fitrahnya. Dengan yang demikian, rumahtangga dapat tersusun dengan baik samada di dalam atau di luar yang mana suami isteri tidak bertemu tanggungjawab masing-masing yang tidak bersesuaian dengan diri masing-masing.

Rasulullah saw telah memutuskan hukum antara Ali ibni Abi Talib radiallahu 'an hu wa karammaLlah hu wajhahu dengan isterinya Fatimah radiallahu 'anna ... maka Rasulullah s.a.w. memutuskan ke atas Fatimah supaya menjalankan tugas urusan rumahtangga, manakala ke atas Ali pula diputuskan supaya menjalankan kerja dan mencari pendapatan di luar rumah.

[24] Pekerjaan suami isteri sebagaimana yang telah digalurkan oleh hukum syarak dan diakui oleh Rasulullah saw itu adalah menjadi tanggungjawab

- A** masing-masing. Tanggungjawab berkenaan ada hubungan pula dengan apa-apa harta atau wang ringgit, atau aset yang diperolehi, atau hasil yang didapati nanti. Oleh kerana tugas suami dan isteri masing-masingnya telah digalurkan, maka secara umumnya suamilah yang dapat mendatangkan harta kepada keluarga berkenaan dan sepatutnyalah harta yang diperolehi itu dikategorikan sebagai harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak, dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu, selagi tidak ada bukti atau pengakuan bahawa harta itu adalah hak masing-masing samada daripada pemberian orang lain atau pusaka dan sebagainya.

- C** [25] Antara tanggungjawab suami ke atas isterinya yang taat ialah menunaikan nafkah, menyediakan tempat tinggal, dan lain-lain lagi termasuklah menyediakan pembantu kepada isteri. Tanggungjawab seperti yang tersebut itu yang menjadi milik isteri, jika tidak ditunaikan oleh suami serta tidak diredoi oleh isteri, akan menjadi hutang dan boleh dituntut oleh isteri, pada bila-bila masa walaupun sesudah suami meninggal. Tanggungjawab isteri pula antaranya menyerah diri sepenuhnya kepada suami. Mengenai perkara ini di dalam kitab I'aaanatul Taalibin, juzuk keempat, cetakan pertama, 1997M/1418H, Darul Fikri, Beirut, Lebanon, pada muka 87 ada menyebut; yang bererti:
- D**

- E** Adapun pekerjaan yang tidak khusus kepada isteri melakukannya, seperti memasak makanan suami dan mencuci pakaian suami, pekerjaan seperti itu tidaklah menjadi kewajiban ke atas isteri maupun orang gaji isteri melakukannya, tetapi pekerjaan berkenaan adalah menjadi tugas suami sendiri. Oleh yang demikian dalam pekerjaan seperti itu, suami kenalah menguruskannya sendiri atau pekerjaan seperti itu diurus oleh orang lain dengan cara suami membayar upahnya.

- F** [26] Jika isteri ada pula memberi lain-lain sumbangan dalam apa-apa bentuk sekali pun, selain dari tanggungjawab sebenarnya mengikut hukum syarak, hingga pasangan suami isteri itu memperolehi aset, maka isteri juga layak menuntut kadar sumbangannya itu ke atas aset itu pada bila-bila masa. Sebaliknya suami juga mempunyai hak yang sama untuk menuntut ke atas kadar sumbangannya yang menyebabkan dalam masa perkahwinan mereka berdua, mereka memperolehi aset, pada bila-bila masa.

- G** [27] Mengikut pandangan sebahagian daripada ahli perundangan Islam silam dan kes-kes tempatan yang dirujuk, saya berpuas hati bahawa tuntutan ke atas harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak atau dikenali dengan nama tuntutan harta sepencarian adalah menepati hukum syarak.
- H**

- I** [28] Fakta persoalan ketiga ialah mengenai bidang kuasa mahkamah. Didalam negeri Terengganu pada masa ini terdapat dua peruntukan undang-undang mengenai tuntutan harta sepencarian. Peruntukan pertama adalah sebagaimana yang diperuntukkan di dalam ss 2 dan 57 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985. Seksyen 57 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985 memperuntukkan:

57(1) Mahkamah mempunyai kuasa, apabila membenarkan lafaz *talaq* atau apabila membuat suatu perintah perceraian, memerintahkan supaya apa-apa aset yang diperolehi oleh pihak-pihak itu dalam masa perkahwinan dengan usaha bersama mereka dibahagi antara mereka atau supaya mana-mana aset itu dijual dan hasil jualan itu dibahagi antara pihak-pihak itu.

A

(2) Pada menjalankan kuasa yang diberi oleh sub-seksyen (1), Mahkamah hendaklah mengambil perhatian tentang —

B

- (a) takat sumbangan-sumbangan yang telah dibuat oleh tiap-tiap satu pihak dalam bentuk wang, harta, atau kerja bagi memperolehi aset-aset itu;
- (b) apa-apa hutang yang terhutang oleh salah satu pihak yang telah dilakukan bagi manfaat bersama mereka;
- (c) keperluan-keperluan anak-anak yang belum dewasa dari perkahwinan itu, jika ada,

C

dan, tertakluk kepada pertimbangan-pertimbangan itu, Mahkamah hendaklah mirip kepada membuat pembahagian yang sama banyak.

(3) Mahkamah mempunyai kuasa, apabila membenarkan lafaz *talaq* atau apabila membuat perintah perceraian, memerintah supaya apa-apa aset yang diperolehi dalam masa perkahwinan itu dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu dibahagi antara mereka atau supaya mana-mana aset itu dijual dan hasil jualan itu dibahagi antara pihak-pihak itu.

D

(4) Pada menjalankan kuasa yang diberi oleh sub-seksyen (3), Mahkamah hendaklah memberi perhatian kepada —

E

- (a) takat sumbangan-sumbangan yang telah dibuat oleh pihak yang tidak memperolehi aset itu kepada kebajikan keluarga dengan memelihara rumah tangga atau menjaga keluarga;
- (b) keperluan-keperluan anak-anak yang belum dewasa dari perkahwinan itu, jika ada,

dan, tertakluk kepada pertimbangan-pertimbangan itu, Mahkamah boleh membahagikan aset-aset itu atau hasil jualan itu mengikut apa-apa kadar yang difikirkannya munasabah, tetapi, walau bagaimanapun, pihak yang telah memperolehi aset-aset itu dengan usahanya hendaklah menerima suatu kadar yang lebih besar.

F

(5) Bagi maksud-maksud seksyen ini, rujukan-rujukan mengenai aset yang diperolehi dalam masa perkahwinan termasuklah aset-aset yang dipunyai oleh satu pihak sebelum perkahwinan itu yang telah dimajukan pada sebahagian besarnya dalam masa perkahwinan itu oleh pihak yang satu lagi itu atau dengan usaha bersama mereka.

G

[29] Walaupun begitu, saya berpendapat mengikut peruntukan s 57 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985 itu, masa untuk membuat tuntutan ke atas harta sepencarian hanya lah terbatas kepada dua keadaan sahaja iaitu:

H

- 1 semasa perceraian secara lafaz *talaq* akan berlaku; dan
- 2 semasa Mahkamah membuat suatu perintah perceraian, iaitu dalam hal;
 - a) perceraian secara lafaz *talaq* telah berlaku di luar mahkamah dan tanpa kebenaran mahkamah;
 - b) perceraian berlaku oleh kerana lafaz *ta'liq talaq* selain dari yang telah dilafazkan oleh suami tatakala selesainya satu-satu akad nikah perkahwinan.

I

- A** [30] Peruntukan kedua, semasa kes ini mula didaftarkan dan semasa pendengaran sebahagian dari kes ini, tuntutan harta sepencarian ini dikendalikan mengikut peruntukan di dalam Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam 1986. Subseksyen 32(1) Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam 1986 memperuntukkan;
- B** Mahkamah Tinggi Syar'iah hendaklah —
- (a) ...
- (b) dalam bidang kuasa malnya, mendengar dan memutuskan segala perguaman dan prosiding di mana semua pihak beragama Islam dan yang berhubung dengan —
- C** (i) ...
- (ii) ...
- (iii) pembahagian atau tuntutan harta sepencarian;
- (iv) ...
- (v) ...
- D** (vi) ...
- (vii) ...; dan
- (viii) ...
- (c) ...
- E** [31] Subseksyen 32(2) pula memperuntukkan:
- Mahkamah Rendah Syar'iah hendaklah —
- (a) ...
- (b) dalam bidang kuasa malnya, mendengar dan memutuskan segala perguaman dan prosiding di mana semua pihak beragama Islam dan yang berhubung dengan —
- F** (i) ...
- (ii) ...
- (iii) ...
- G** (iv) pembahagian tuntutan harta sepencarian, jika nilai harta sepencarian itu tidak melebihi lima puluh ribu ringgit; dan
- (v) ...
- H** [32] Walau bagaimanapun mulai 1 Ogos 2002, beberapa enakmen baru telah berkuatkuasa di dalam negeri Terengganu. Antara enakmen-enakmen itu yang ada kaitan dengan kes ini ialah:
- 1) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, Enakmen Terengganu Bil 3 Tahun 2001;
- 2) Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, Enakmen Terengganu Bil 4 Tahun 2001;
- I** 3) Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001; dan

- 4) Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam (Terengganu) 1422H/ 2001M, Enakmen Terengganu Bil 2 Tahun 2001. **A**

[33] Subseksyen 27(2) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, memperuntukkan:

Mana-mana perkara yang belum selesai sebelum permulaan kuatkuasa Enakmen ini di hadapan Mahkamah Rendah Syariah, Mahkamah Tinggi Syariah atau Mahkamah Rayuan Syariah hendaklah, pada tarikh mula berkuatkuasa itu, didengar atau diteruskan dan dibereskan oleh Mahkamah Rendah Syariah, Mahkamah Tinggi Syariah atau Mahkamah Rayuan Syariah, masing-masingnya, yang ditubuhkan di bawah Enakmen ini. **B**

- [34]** Subseksyen 248(2) Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 pula memperuntukkan: **C**

Jika mana-mana kes atau perkara belum selesai di hadapan mana-mana Mahkamah pada permulaan kuatkuasa Enakmen ini, peruntukan Enakmen ini hendaklah terpakai berkenaan dengan prosiding kes atau perkara itu setakat yang tidak menyebabkan ketidakadilan. **D**

- [35]** Subseksyen 11(3) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, memperuntukkan:

Mahkamah Tinggi Syariah hendaklah —

- (a) ...
- (b) dalam bidang kuasa malnya, mendengar dan memutuskan semua tindakan dan prosiding jika semua pihak dalam tindakan atau prosiding itu adalah orang Islam dan tindakan atau prosiding itu adalah berhubungan dengan —
 - (i) ...
 - (ii) ... **F**
 - (iii) ...
 - (iv) pembahagian atau tuntutan harta sepencarian;
 - (v) ...
 - (vi) ...
 - (vii) ... **G**
 - (viii) ...
 - (ix) ...
 - (x) ...
 - (xi) ...; dan **H**
 - (xii) ...

- [36]** Semua peruntukan di dalam Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam (Terengganu) 1986, telah dimansuhkan tatkala Enakmen Pentadbiran Hal Ehwal Agama Islam (Terengganu) 1422H/2001M dikuatkuasakan, iaitu pada 1 Ogos 2002. Subseksyen 107(1) Enakmen Terengganu Bil 2 Tahun 2001 itu memperuntukkan: **I**

Apabila Enakmen ini mula berkuatkuasa, Enakmen terdahulu adalah dimansuhkan.

- A** [37] Saya berpendapat subseksyen 11(3)(b)(iv) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 tidak membataskan masa dan keadaan tuntutan harta sepencarian boleh dibuat dan adalah lebih luas dari peruntukan s 57 Enakmen Undang-Undang Pentadbiran Keluarga Islam (Terengganu) 1985, yang mana membataskan masa dan keadaan tuntutan harta sepencarian boleh dibenarkan oleh mahkamah kepada dua keadaan sahaja iaitu:
- B**
- 1 semasa perceraian secara lafaz *talaq* akan berlaku; dan
 - 2 semasa Mahkamah membuat suatu perintah perceraian, iaitu dalam hal;
- C**
- a) perceraian secara lafaz *talaq* telah berlaku di luar mahkamah dan tanpa kebenaran mahkamah;
 - b) perceraian berlaku oleh kerana lafaz *ta'liq talaq* selain dari yang telah dilafazkan oleh suami tatkala selesainya satu-satu akad nikah perkahwinan, ...
- D** [38] Oleh yang demikian dalam mentadbir tuntutan harta sepencarian, saya berpendapat peruntukan di dalam subseksyen 11(3)(b)(iv) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu), 2001 sebagaimana disebut di atas adalah diguna pakai. Selain dari itu peruntukan di dalam subseksyen 11(3)(b)(iv) Enakmen Mahkamah Syariah (Terengganu), 2001 itu lebih menepati dengan Hukum Syarak sebagaimana yang diperuntukkan di dalam kitab Al Um, jilid kesepuluh, cetakan Darul Qutaibah, Beirut, Labenon, cet 1, 1996, muka 328 ada menyebut; yang bererti:
- E**
- Imam Syafei telah berkata, 'Apakala berlaku pertelingkahan antara seorang lelaki dengan seorang perempuan terhadap mata benda atau perkakas rumah yang mana kedua mereka mendiami rumah berkenaan, kerana mereka berpisah (bercerai); atau sekali pun tidak berpisah; atau kedua suami isteri itu meninggal dunia; atau salah seorang daripada mereka berdua meninggal dunia; yang mana dalam keadaan kedua suami isteri itu meninggal dunia; atau salah seorang daripada mereka berdua meninggal dunia, berlaku pertelingkahan di antara waris kepada kedua-dua pihak atau pertelingkahan oleh waris kepada salah satu dari kedua pihak itu; maka kedudukan cara penyelesaian semuanya adalah serupa ...'
- F**
- G** [39] Di dalam tuntutan di hadapan saya ini, mengikut peruntukan-peruntukan yang dinyatakan di atas, saya berpuashati bahawa Mahkamah Tinggi Syariah Terengganu mempunyai bidang kuasa mendengar dan memutuskan tuntutan yang berada di hadapan saya ini.
- H** [40] Fakta persoalan keempat ialah, adakah harta yang dituntut oleh plaintif sebagai harta sepencarian itu menepati hukum syarak dan undang-undang? Mengenai fakta persoalan ini pada pendapat saya ianya berkait dengan empat fakta, iaitu:
- 1) apakah harta yang dituntut oleh plaintif sebagai harta sepencarian itu dan bagaimana ianya dibuktikan?
- I**
- 2) adakah harta yang dituntut oleh plaintif itu diperolehi semasa perkahwinannya dengan defendan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak?

- 3) apakah sumbangan plaintif dalam mendapatkan harta berkenaan itu? **A**
- 4) berapakah takat sumbangan plaintif dalam mendapatkan harta berkenaan?

[41] Mengenai fakta pertama di dalam fakta persoalan keempat ini, plaintif menuntut ke atas sebuah rumah teres dua tingkat di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur yang didakwa bernilai RM260,000 sebagai harta sepencarian antara plaintif dengan defendan. Menurut fakta, aset yang berkenaan ini telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995. Walaupun begitu, aset berkenaan itu telah dijual oleh defendan pada 21 September 2000 dengan harga sebanyak RM285,000. Oleh yang demikian Plaintif bertanggungjawab memikul beban pembuktian. Perkara ini telah diperuntukkan di dalam fasal 74 Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001. Fasal tersebut memperuntukkan:

Beban membuktikan dalam sesuatu guaman atau prosiding terletak pada orang yang akan gagal jika tiada apa-apa keterangan langsung diberikan oleh mana-mana pihak.

[42] Beban pembuktian atau beban membuktikan merujuk kepada beban membuktikan kes dan beban mengemukakan keterangan. Perkara ini telah dijelaskan melalui satu kes tuntutan harta yang telah dibawa ke hadapan Rasulullah saw, sebagaimana yang telah diriwayatkan oleh 'Alaqamah bin Wa-il bin Hujr daripada bapanya yang berkata, sebagaimana telah dimuatkan di dalam Sunan At-Turmuzi, jilid 3, Matbaah Al-Babil Halabi, cet 1, 1937, halaman 625 seperti berikut; yang bermaksud:

Seorang lelaki dari Hadramaut dan seorang lelaki dari Kindah telah datang menemui Rasulullah saw, lalu lelaki Hadramaut berkata, 'Wahai Rasul, sesungguhnya lelaki ini (lelaki dari Kindah ini) telah mengambil tanah kepunyaan saya,' Kemudian lelaki dari Kindah membalas dengan berkata:

'Tanah itu adalah kepunyaan saya dan dia tidak berhak ke atas tanah itu.' Rasulullah saw, bertanya kepada lelaki Hadramaut, 'Adakah kamu mempunyai bukti?' Lelaki Hadramaut menjawab, 'Tidak.' Rasulullah saw bersabda kepada lelaki Kindah, 'Kamu mesti bersumpah.' Mendengar sabda Rasulullah saw itu lantas lelaki Hadramaut berkata, 'Wahai Rasulullah, sesungguhnya lelaki dari Kindah ini buruk perangainya; dia tidak bertanggungjawab atas perkara yang disumpahkannya dan dia juga tidak menjaga dirinya dari sesuatu perkara,' lalu Rasulullah saw bersabda, 'Kamu tiada pilihan lain melainkan melalui cara sedemikian.'

[43] Mengenai beban membuktikan kes, Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001 fasal 73 ada memperuntukkan:

- (1) Sesiapa yang berhasrat supaya mana-mana mahkamah memberikan penghakiman tentang apa-apa hak atau tanggungan disisi undang-undang yang bergantung kepada kewujudan fakta yang ditegaskan olehnya, mestilah membuktikan bahawa fakta itu wujud.
- (2) Apabila seseorang terikat untuk membuktikan kewujudan apa-apa fakta, maka dikatakan bahawa beban membuktikan terletak pada orang itu.

- A** [44] Beban membuktikan di dalam fasal ini merujuk kepada beban membuktikan fakta atau kes. Fasal ini memperuntukkan bahawa beban membuktikan fakta atau kes terletak ke atas pihak yang inginkan mahkamah memberi penghakiman ke atas apa-apa hak atau liabiliti sepertimana mengikut fakta-fakta yang ditegaskan olehnya, dan di dalam tuntutan ini ialah plaintif. Beban membuktikan fakta atau kes ini berkait pula dengan beban mengemukakan keterangan.
- B** [45] Beban mengemukakan keterangan pula rnerujuk kepada tanggungjawab mengemukakan keterangan di dalam menyempurnakan beban membuktikan fakta atau kes. Beban mengemukakan keterangan berbeza dengan beban membuktikan kes, dan beban mengemukakan keterangan ini akan berubah di dalam sesuatu perbicaraan mengikut peringkat, keterangan dan perkembangan perbicaraan sewajarnya. Fasal 72 Enakmen Keterangan Mahkamah Syariah (Terengganu) 2001, Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001, memperuntukkan:
- C** Beban untuk mengemukakan keterangan dalam sesuatu kes mal terletak pada orang yang mengatakan atau menegaskan sesuatu fakta (*al-Mudda'ii*) dan orang yang mengangkat sumpah untuk menafikan atau mempertikaikan sesuatu fakta (*al-Mudda 'a'alaih*).
- D** [46] Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001 memberi pengertian 'keterangan' termasuklah:
- (a) bayyinah dan syahadah;
 - (b) segala pernyataan yang dibenarkan atau dikehendaki oleh mahkamah dibuat di hadapannya oleh saksi berhubungan dengan perkara-perkara fakta yang disiasat; pernyataan sedemikian disebut keterangan lisan;
 - (c) segala dokumen yang dikemukakan bagi pemeriksaan mahkamah; dokumen sedemikian disebut keterangan dokumentar.
- E**
- F** [47] Saya berpendapat di dalam kes ini, plaintif (*al-Mudd'it*) hendaklah membuktikan fakta-fakta yang menunjukkan bahawa apakah harta yang dituntut itu? Ertinya, plaintif hendaklah membuktikan melalui 'keterangan'nya bahawa apakah harta yang dituntut olehnya itu. Di dalam kes ini, fakta bahawa sebuah rumah teres dua tingkat di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur yang didakwa bernilai RM260,000 telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995 telah diakui oleh plaintif dan defendan. Malah, defendan mengakui bahawa plaintif ada menyumbang berjumlah RM6,000 iaitu bagi tujuan-tujuan tempahan (booking) harta itu sebanyak RM5,000 dan bayaran untuk mengambil anak kunci sebanyak RM1,200.
- G**
- H** [48] Selain dari itu, plaintif juga telah mengemukakan melalui ikatan dokumen plaintif pada muka 16 dan 17 bahawa harta yang dituntut itu dari segi keterangan tanahnya ialah, HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi, dan fakta keterangan tanah ini telah diakui oleh defendan dalam keterangan beriqrar defendan.
- I** [49] Di dalam kes ini, 'keterangan' plaintif ialah keterangan dakwaan plaintif yang dikuatkan dengan *iqrar* oleh defendan. Ini kerana takrifan 'keterangan'

di dalam Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001 seperti mana disebut di atas itu, membedakan antara *bayyinah* dengan *syahadah*, dan ianya tidaklah menolak jenis keterangan yang lain yang diterima mengikut hukum syarak, seperti *iqrar*, *yamin* (sumpah), nukul '*an yamin* (enggan bersumpah setelah diminta bersumpah), *al-yamin al-mardudah* (sumpah yang dikembalikan kepada pihak yang mendakwa setelah pihak yang kena dakwa enggan bersumpah) dan lain-lain lagi kerana ianya hanya memperuntukkan 'termasuk' yang mana memberi makna banyak lagi jenis keterangan yang tidak disebut di dalam takrifan ini. Peruntukan itu juga hanya menjelaskan dua cara memberi keterangan iaitu keterangan lisan dan keterangan tulisan. Walau bagaimanapun dengan menggunakan perkataan 'termasuk' ianya bermaksud tidak menolak cara memberi keterangan ketiga yang diterima mengikut hukum syarak iaitu *isyarat*.

[50] Di dalam kitab I'aanah al-Taalibin juga tetapi juzuk ketiga, muka 187 ada menyebut; yang bererti:

Iqrar dari segi bahasa bererti mensabitkan, manakala mengikut syara' diertikan sebagai memberitahu hak seseorang atas diri pemberitahu itu. *Iqrar* disebut juga sebagai *iktiraf*.

[51] Di dalam Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001 s 17 ada memperuntukkan:

- (1) *Iqrar* ialah suatu pengakuan yang dibuat oleh seseorang, secara bertulis atau lisan atau isyarat, menyatakan bahawa dia mempunyai obligasi atau tanggungan terhadap seseorang lain berkenaan dengan sesuatu hak.
- (2) Sesuatu *iqrar* hendaklah dibuat —
 - (a) di dalam Mahkamah, di hadapan Hakim; atau
 - (b) di luar Mahkamah, di hadapan dua orang saksi lelaki yang '*aqil*, *balih* dan '*adil*.
- (3) Sesuatu *iqrar* yang berhubungan dengan apa-apa fakta persoalan atau fakta relevan ialah *qarinah*.

[52] Perlu dinyatakan bahawa ada keadaan-keadaan yang mana *iqrar* tidakboleh diterima. Seksyen 18 Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001 memperuntukkan:

- (1) *Iqrar* yang berikut tidak boleh diterima:
 - (a) *iqrar* seseorang yang tidak '*aqil baligh*;
 - (b) tertakluk kepada subseksyen (2), *iqrar* orang belum dewasa;
 - (c) *iqrar* orang gila atau orang terencat akal (*ma'tuh*);
 - (d) *iqrar* wali atau penjaga yang dibuat bagi pihak seseorang yang dibawah jagaan atau tanggungjawabnya;
 - (e) *iqrar* yang tidak dibuat secara sukarela; atau
 - (f) *iqrar* seseorang yang dihalang di bawah mana-mana undang-undang bertulis untuk mentadbirkan hartanya (*Mahjur 'alaih*)
- (2) *Iqrar* yang dibuat oleh seseorang orang belum dewasa yang *mumayyiz* yang telah dibenarkan oleh *wali* atau penaganya untuk menjalankan apa-apa perniagaan atau urusan boleh diterima setakat yang *iqrar* itu adalah berhubungan dengan perniagaan atau urusan itu.

- A** (3) Pihak yang mendapat faedah daripada sesuatu *iqrar* tidaklah semestinya seorang yang 'aqil baligh.

[53] Mengenai penerimaan *iqrar* ini saya mengambil kira pendapat dan pandangan di dalam kes *Mustafah bin Batcha lawan A Habeeba* JH [1412] 255, Jawatankuasa Ulang Bicara Mahkamah Syariah Negeri Sembilan antara lain berpendapat:

- B** Walaupun *iqrar* merupakan salah satu cara pembuktian yang terkuat dalam hukum syarak tetapi sebelum *iqrar* tersebut diterima ianya hendaklah dipastikan yang ianya dilakukan oleh orang yang berakal, baligh di dalam kebanyakan kes, mumayyiz, dilakukan secara sukarela, sedar, tanpa ugutan, desakan dan paksaan, bersungguh-sungguh dan tiada tohmah dalam perkara yang *diqrarkan*. Dalam perkara ini
- C** Mahmasani menyatakan bahawa *iqrar* hendaklah dilakukan secara *mutlaq* tanpa syarat, ikatan atau kait mengait dengan perkara lain. Jika ianya dikaitkan dengan perkara lain dan tidak *mutlaq* sebahagian ulamak berpendapat bahawa *iqrar* tersebut tidak sah.

(Subhi al-Mahmasani, Falsafah al-Tasyrie fi al-Islam, Dar al-Kasyaf, Beirut, tahun 1952, halaman 233).

- D** **[54]** Saya berpuas hati bahawa *iqrar* yang dibuat oleh defendan mengenai fakta ini adalah *iqrar* yang tidak termasuk di dalam peruntukan s 18 Enakmen Terengganu Bil 6 Tahun 2001, dan telah memenuhi kehendak-kehendak di bawah peruntukan s 17 enakmen itu.

- E** **[55]** Dengan penerimaan *iqrar* defendan itu, bemakna plaintif telah mengemukakan keterangannya menepati dengan kehendak hukum syarak. Di dalam kitab *Hasyiah P'aanatu al-Taalibin*, karangan Abu Bakar ibnu Muhammad Syata' al-Damyaty, juzuk keempat, cetakan pertama, 1418H/1997M, terbitan Darul Fikry, Beirut, Labenon, muka 290, ada menyebut; yang bererti:

- F** Dalam dakwaan mengenai tanah dan barang yang menetap di atasnya, disyaratkan disebut arahnya, tempat beradanya dan sempadannya pada empat hala, di dalam dakwaan. Adalah tidak mencukupi dengan hanya menyebut tiga hala sempadannya saja, jika ianya tidak diketahui melainkan dengan menyebut empat hala sempadannya.

- G** **[56]** Di dalam kes tuntutan harta sepencarian ini, saya berpuas hati bahawa plaintif membuktikan 'keterangan'nya melalui keterangan dokumentar dan *iqrar* defendan. Oleh yang demikian, saya berpendapat 'keterangan' yang telah diberi di dalam mahkamah ini sepanjang perbicaraan kes sudah memadai dan tidak perlu lagi kepada sumpah oleh mana-mana pihak.

- H** **[57]** Saya berpuas hati, di dalam kes ini bahawa harta yang dituntut oleh plaintif sebagai harta sepencarian ialah sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi.

- I** **[58]** Mengenai fakta kedua dalam fakta persoalan keempat, iaitu adakah harta yang dituntut oleh plaintif sebagai harta sepencarian itu diperolehi semasa perkahwinannya dengan defendan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang

ditentukan oleh hukum syarak? Fakta bahawa plaintiff telah berkahwin dengan defendan mengikut hukum syarak pada 12 April 1987, telah tidak dipertikaikan. Plaintiff telah diadnikahkan dengan defendan mengikut hukum syarak di Pulau Musang, Kuala Terengganu pada 12 April 1987. Pada 28 Januari 1998, plaintiff telah bercerai dengan defendan, di rumah No 1399, Kampung Nibong Atas, Kuala Terengganu, iaitu perceraian di luar mahkamah dan tanpa kebenaran dari mahkamah. Perceraian antara plaintiff dengan defendan itu telah dipersahi di dalam Mahkamah Rendah Syariah Daerah Dungun, Sepanjang tempoh perkahwinan plaintiff dengan defendan, pasangan ini telah dikurniakan dengan tiga orang anak, iaitu:

- 1) Ira Amirah bte Md Yusof, tarikh lahir 11 Ogos, 1988;
- 2) Ikha Nasharah bte Md Yusof, tarikh lahir 26 Januari 1992; dan
- 3) Nur Sabrina bte Md Yusof, tarikh lahir 16 Disember 1995.

[59] Mahkamah telah berpuas hati bahawa harta yang dituntut oleh plaintiff sebagai harta sepencarian ialah sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi. Aset yang berkenaan ini telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995. Fakta ini telah tidak dipertikaikan. Ini bermakna defendan telah membuat *iqrar* tentang benarnya keterangan dakwaan plaintiff.

[60] Mengikut fakta di atas, mahkamah berpuashati bahawa tempoh perkahwinan antara plaintiff dengan defendan yang berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak ialah dari 12 April 1987 hingga 28 Januari 1998. Manakala aset sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi, telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995, Oleh yang demikian mahkamah berpuas hati bahawa aset sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi, yang dituntut sebagai harta sepencarian oleh plaintiff, telah diperolehi semasa perkahwinan plaintiff dengan defendan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak.

[61] Mengenai fakta ketiga dalam fakta persoalan keempat, iaitu apakah sumbangan plaintiff dalam usaha mendapatkan aset sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor,

A

B

C

D

E

F

G

H

I

- A** yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi, saya berpuas hati bahawa terdapat beberapa fakta yang tidak dipertikaikan. Fakta-fakta berkenaan itu terdiri dari:
- i) bahawa plaintif ada menyumbang berjumlah RM6,000 iaitu bagi tujuan-tujuan tempahan (booking) aset berkenaan sebanyak RM5,000 dan bayaran untuk mengambil anak kunci sebanyak RM1,200;
- B** ii) bahawa plaintif semasa mula-mula berkahwin adalah berkhidmatan dalam perkhidmatan kerajaan sebagai guru berijazah dan bertugas di Sekolah Menengah Sultan Sulaiman, Kuala Terengganu. Setelah menjadi isteri kepada defendan, plaintif sering bertukar tempat bertugas dengan mengikuti penempatan tempat suami, defendan, bertugas.
- C** Setelah berkahwin, Plaintif bertukar ke Kuala Berang kerana Defendan bertugas di Kuala Berang, kemudian bertukar pula ke Sekolah Menengah Kebangsaan Paka, apakala Defendan bertugas di Paka. Dari 20 September 1988 hingga 1 September 1991, Plaintif telah mengambil cuti tanpa gaji kerana mengikut Defendan yang cuti belajar di Aberdeen, Scotland. Mereka pergi bersama dengan anak-anak termasuk pada masa itu ada anak kecil berumur 50 hari. Setelah pulang dari Scotland, dan setelah Defendan dapat bertugas di Kenyir, Plaintif sekali lagi bertugas di Sekolah
- D** Menengah Tengku Ampuan Intan, Kuala Berang. Selepas itu Defendan telah bertukar ke Kapar, Kelang, oleh kerana Defendan bertukar ke Kapar itu sekejap sahaja, Plaintif telah sekali lagi mengambil cuti tanpa gaji. Dalam tahun 1997, Plaintif sekali lagi berpindah ikut suami dan bertugas di Sekolah Menengah Kebangsaan Paka, Dungun; dan
- E** iii) Aset yang dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh Defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995, iaitu rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan H.S. (D) 74324, no. P.T. 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor itu, diberi sewa kepada penyewa. Pada awalnya kadar sewaan ialah RM800 sebulan pada tiap-tiap bulan. Walaupun begitu sejak 1996 kadar sewaan ialah RM750 sebulan pada setiap bulan. Kutipan sewaan kesemuanya dimasukkan ke dalam akaun Defendan untuk kegunaan perbelanjaan rumahtangga;
- F**
- [62]** Mengikut fakta-fakta di atas nyatalah bahawa plaintif ada menyumbang dalam bentuk wang bersama-sama untuk memperolehi aset berkenaan secara langsung tetapi hanya berjumlah RM6,200 sahaja. Aset itu dibeli dengan harga RM161,000. Jika pendapat Yang Kadi Besar Negeri Pulau Pinang seperti mana di dalam kes *Noor Bee lawan Ahmad Shanusi* JH [1401H] 63, dijadikan panduan, mengikut fakta-fakta di atas, saya berpuas hati bahawa plaintif ada memberi sumbangan seperti menjaga keluarga, mendidik anak-anak, menjaga kerukunan rumahtangga dengan sentiasa mengikuti dan berpindah
- G** mengikut suami sampai ada kalanya terpaksa mengambil cuti tanpa gaji dan berkhidmat kepada suami. Sumbangan plaintif yang sebegitu rupa adalah merupakan sumbangan secara tidak langsung dalam mendapatkan aset berkenaan, iaitu rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor itu. Yang Arif Tuan Haji Harussani bin Haji Zakaria, Kadi Besar Negeri Pulau Pinang pada masa itu, di dalam kes *Noor Bee lawan Ahmad Shanusi*, JH [1401H] 63 antara lain telah berpendapat:
- H**
- I**

Harta sepencarian diluluskan oleh syarak atas dasar khidmat dan perkongsian hidup. Isteri mengurus dan mengawal rumahtangga suami keluar mencari nafkah. Isteri, menurut syarak berhak mendapat orang gaji dalam mengurus rumahtangga, jika tidak maka kerja memasak, membasuh dan mengurus rumah hendaklah dianggap sebagai sebahagian dari kerja yang mengurangkan tanggungan suami.

[63] Fakta bahawa plaintif sanggup bertukar tempat kerja beberapa kali dan sanggup mengambil cuti tanpa gaji kerana mengikuti defendan adalah membuktikan kesediaan plaintif berdampingan dengan defendan walau di mana sekalipun defendan berada. Perkahwinan di dalam Islam mempunyai matlamat-matlamat yang tertentu; yang mana bukan hanya sekadar untuk memenuhi keperluan seksual semata-mata, bahkan ianya adalah satu jalan untuk melahirkan zuriat keturunan yang sah lagi bersih serta dapat memberi ketenangan jiwa dan melahirkan suasana ketenteraman dan kedamaian hasil dari wujudnya rasa kasih sayang dan belas kasihan antara pasangan suami isteri itu. Perkara ini telah ditegaskan Allah swt dengan firmanNya; (ayat 21 Surah Ar-uum). Yang bermaksud:

Dan di antara tanda-tanda yang membuktikan kekuasaanNya dan rahmatNya, bahawa la menciptakan untuk kamu (wahai kaum lelaki), isteri-isteri dari jenis kamu sendiri, supaya kamu bersenang hati dan hidup mesra dengannya, dan dijadikanNya di antara kamu (suami isteri) perasaan kasih sayang dan belas kasihan. Sesungguhnya yang demikian itu mengandungi keterangan-keterangan (yang menimbulkan kesedaran) bagi orang-orang yang berfikir.

[64] Tindakan plaintif sedemikian itu membuktikan adanya usaha tidak langsung oleh plaintif di dalam memperolehi aset berkenaan. Ini bermakna aset berkenaan boleh dikategorikan sebagai harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak, dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu.

[65] Mengenai fakta keempat dalam fakta persoalan keempat, iaitu berapakah takat sumbangan plaintif dalam mendapatkan harta berkenaan? Mengenai fakta ini, saya mengambil kira bahawa adanya usaha tidak langsung oleh plaintif di dalam memperolehi aset berkenaan itu, iaitu rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor itu. Ini bermakna aset berkenaan boleh dikategorikan sebagai harta yang diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak, dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu. Peruntukan subseksyen 57(4) Enakmen Terengganu Bil 12 Tahun 1985 menghendaki pihak yang memperolehi aset itu dengan usahanya, di dalam kes ini, ianya adalah defendan, menerima suatu kadar yang lebih besar dari kadar plaintif. Oleh itu, saya berpendapat takat sumbangan plaintif di dalam kes ini telah sampai kepada kadar satu pertiga dalam usaha memperolehi aset rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor itu.

- A** [66] Sekarang sampai pula kepada fakta persoalan kelima, iaitu bagaimana mahkamah membuat perkiraan nilai hak harta sepencarian yang terhak kepada plaintif dan defendan? Aset yang dipertikaikan ialah sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94, Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina di atas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri
- B** Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi, telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995. Tempoh perkahwinan antara Plaintif dengan defendan yang berkuatkuasa menurut syarat-syarat yang ditentukan oleh hukum syarak ialah dari 12 April 1987 hingga 28 Januari 1998. Ini bermakna, setelah tujuh tahun sembilan bulan plaintif berkahwin dengan defendan, barulah aset itu termeterai perjanjian pembelannya. Setelah rumah itu siap untuk didiami, rumah itu telah disewakan pada awalnya dengan kadar sewaan RM800 sebulan pada tiap-tiap yang mana wang hasil sewaan itu dimasukkan ke dalam akaun defendan bagi pembiayaan keperluan rumahtangga.
- C**

- D** [67] Aset berkenaan itu telah dijual pada 21 September 2000, iaitu setelah dua tahun tujuh bulan dua puluh tiga hari plaintif diceraikan oleh defendan, defendan telah menjual aset berkenaan dengan harga RM285,000. Walaupun begitu defendan terpaksa membayar balik baki pinjaman dan bayaran-bayaran lain, dan perkiraannya adalah seperti berikut:

E	Harga Jualan	RM285,000.00
	TOLAK:	
	i) Bayaran Agen	RM 5,700.00
	ii) Bayaran Peguam	RM 650.00
F	iii) Bayaran balik pinjaman TNB setakat Dis 2000	RM120,507.99
	JUMLAH	RM126,857.99

RM126,857.99

- G** BAKI NILAIAN BERSIH RM158,142.01

[68] Oleh yang demikian saya berpendapat, plaintif adalah terhak mendapat nilai atas kadar satu pertiga dari baki nilai bersih hasil jualan aset berkenaan, sebagai haknya ke atas harta sepencaraian dari aset yang telah dijual itu. Satu pertiga dari RM158,142.01 berjumlah RM52,714.

- H** [69] Saya berpendapat hubungan antara plaintif dengan defendan masih perlu sebagai ibu dan bapa kepada anak-anak yang sedang membesar. Oleh itu saya berpendapat, kos di dalam kes ini hendaklah ditanggung oleh masing-masing pihak.

- I** *Perintah*

[70] Saya sabit bahawa sebuah rumah teres dua tingkat yang terletak di Lot A 103/B-94 Bandar Sri Damansara, Kuala Lumpur, yang terbina

diatas tanah yang memakai keterangan HS(D) 74324, No PT 23162, Mukim Sungai Buluh, Daerah Petaling, Negeri Selangor, yang mempunyai luas sementara 153 meter persegi, telah dibeli melalui skim pembiayaan perumahan oleh defendan daripada majikannya Tenaga Nasional Berhad (TNB) melalui satu perjanjian bertarikh 12 Januari 1995, (aset berkenaan), dan telah dijual oleh defendan pada 21 September 2000, dengan harga RM285,000, adalah harta sepencarian antara Norlia bte Abd Aziz, KPT 630425-11-5126, plaintif, dengan Md Yusof bin A Rahman, KPT 621024-11-5171, defendan.

[71] Saya sabit bahawa hak yang terhak kepada Norlia bte Abd Aziz sebagai harta sepencarian adalah atas kadar satu pertiga dari baki nilaian bersih hasil jualan (aset berkenaan), iaitu satu pertiga dari RM158,142.01 berjumlah RM52,714.

[72] Saya perintah Md Yusof bin A Rahman, KPT 621024-11-5171, defendan, hendaklah membayar sejumlah RM52,714 kepada Norlia bte Abd Aziz, KPT 630425-11-5126, plaintif, iaitu bayaran yang terhak kepada Norlia bte Abd Aziz sebagai harta sepencarian dari baki nilaian bersih hasil jualan (aset berkenaan).

[73] Saya perintah bahawa kos di dalam prosiding ini hendaklah ditanggung oleh masing-masing pihak.

Perintah seperti dipohon.

Dilaporkan oleh Ashgar Ali Ali Mohamed

A

B

C

D

E

F

G

H

I